

ДЕРЖАВНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ МУЗЕЙ Засн. 1995 на базі Респ. музею історії ливар. виробництва як самост. структур. підрозділ н.-д. частини Нац. тех. університету України «Київ. політех. інститут». Розташ. у приміщенні колиш. мех. майстерень Київ. політех. інституту (нині навч. корпус № 6). Першу чергу експозиції, створеної за сприяння інститутів НАНУ та вітчизн. підприємств і установ, відкрито 1998 з нагоди 100-річчя заснування Нац. тех. університету України «Київ. політех. інститут». Нині у структурі музею діють розділи: «Електроніка», «Приладобудування», «Радіотехніка», «Телекомунікації», «Інформатика», «Корисні копалини», «Прилади військового зв'язу», «Промислові технології», «Машинобудування», «Авіація і космонавтика», «Транспорт», «Металургія», «Електрозварювання», «Енергетика», «Експозиція стрілецької зброї». 2002 до складу Д. п. м. на правах відділу ввійшов Музей історії Київ. політех. інституту; 2008 у колиш. приміщенні автомоб.-авіац. майстерень відкрито «Відділ історії розвитку авіакосмічної галузі України». В осн. фонді — 5 тис. од. зберігання, у наук.-

допоміж. — 3 тис. Серед експонатів — дерев'яна водопровідна труба кін. 18 — поч. 19 ст.; колекція перших обчислюв. приладів (рахівниця, логарифм. лінійки, арифмометр «Фелікс»); комутатор Київ. міської телефон. станції 1886; ламп. радіоприймач 1917; телегр. апарат Морзе 1920-х рр.; телефонні довідники 1925 і 1934; репродуктор 1930-х рр.; патефон 1940-х рр.; один із перших телевізорів КВН-49; п'єзодвигун, розроблений 1963 на каф. мікроелектроніки; цифр. обчислюв. машина «МИР-1» 1968; зразки декор. і коштов. каміння; низка діючих макетів та моделей вироб. ліній, пром. устаткування, авіац. і косміч. техніки. Музей здійснює видання серії книг «Славені імена Київського політехнічного інституту», наук. зб. «Дослідження з історії техніки» (двічі на рік), проводить щорічні всеукр. наук. конф. «Актуальні питання історії техніки». У рамках започаткованих 2001 щоквартал. наук. читань «Видатні конструктори України» проведені заходи до 100-річчя від дня народж. С. Корольова (2006), О. Байбакова (2007), Л. Ландау (2008), до 50-річчя косміч. ери (2004). Організовані темат. виставки «Випускники КПІ в дослідженнях Арктики 1960–1974» (2006), присвяч. авіаконструктору К. Калініну (2007). У 2002 при музеї відкрито аспірантуру зі спеціальності «Історія науки і техніки». На фасаді Д. п. м. встановлено мемор. дошки І. Сікорському й А. Люльці, на пл. побл. нього — пам'ятники Є. Патону, С. Лебедєву, М. Кравчуку, С. Корольову, І. Сікорському.

М. М. Бесхмельніцина

Бібліографічний опис:

Державний політехнічний музей / М. М. Бесхмельніцина // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-26182>. — Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).